

A Public School az angol hagyomány fellelőjére — és ez a legnagyobb érdeme —, amelybe azonban megtalálta útját a modern szellem is. A benne uralkodó szellemet legjobban jellemzi T. L. Papillon egyik cikkében: »Sok ifjú hagyja el a Public Schoolt, aki kétségbeejtően keveset tud a hasznos tudományokból, aki csak anyanyelvén tud beszélni, de azt sem tudja helyesen írni, aki előtt hazájának irodalma és története lepecsételt könyv, aki idejének legnagyobb részét a sportnak szentelte — mégis hoz magával valamit, ami mindennél értékesebb: férfias, egyenes jellemet, a hazugságtól és közönségestől való undort, engedelmesre és parancsolásra való készséget. Így felszerelve megy ki a világba mint férfi, kormányozva idegen népeket, építve Birodalmat...«

A jól megírt értékes dolgozatot figyelmébe ajánljuk mindazoknak, akik az angol nevelési rendszer iránt érdeklődnek. *Kundt Ernő.*

Somogyi József: A faj. Budapest, 1940. Az Athenaeum kiadása. 276 lap.

Somogyi József tolla az utóbbi években igen figyelemreméltó nagyszabású művekkel gyarapította a magyar tudományos irodalmat. Méltán felkeltette a szakkörök érdeklődését a fajkérdésről kiadott újabb műve is. E művében hat fejezetben ismerteti a következő komplexumokat: I. A fajmitosz, II. Az örökléstan alapvonalai, III. A fajiság problémája, IV. Az emberfajok antropológiája, V. A fajok pszichológiája és VI. Metafizikai alapvetés. A mű biológiai kérdéstömeget kíván tisztázni, nem biológiai, hanem filozófiai, majd pedig különlegesen lélektani módszerekkel és szempontokból. A mű egyike a legszemélyesebb könyveknek. Somogyi Józseftől megszokott: nagy olvasottságról, kitűnő vitaképességről és meggyőződésének lelkes védelméről tanuskodik a könyv minden lapja. Még a biológusnak is igen érdekes olvasmány, habár fájdalommal tapasztalja, hogy épen azok a tudományos alaptételek, amelyek segítségével a fajkérdés megközelíthető, igen egyoldalúan vannak beállítva. Maga az örökléstudomány, mint a változatoság és az öröklődés jelenségeinek tudománya, sem érvényesül kellő szababatsággal. Az a sok biológiai ellentmondás, tévedés és félreértés, ami a műben mindúntalan szembeötlik, élénken igazolják a biológus előtt azt, hogy a fajproblémát csakis az élők egész világára általánosan érvényes törvényszerűségek alapján lehet szababatosan boncolni. Szívesebben vettük volna, ha a pszichológus *csakis saját területén* mozogva világítja meg az emberfajtak, nemzetek és népek lelkiségének összehasonlító »fajproblémáit« és mélyebbre hatolva alkalmazza az örökléstudomány teljességének eredményeit. Enélkül a különben igen tartalmas és szellemes mű nagy igazságokat és nagy tévedéseket összekeverve, nem éri el célját: »a faj bölcselétének« megnyugtató tisztázását. *Szabó Zoltán.*

Németh Sándor: A soproni evangélikus líceum küzdelme nyilvánossági jogért a Bach-korszakban. Sopron, 1939. 8-r., 23 lap. — **A soproni evangélikus líceum küzdelme a magyar tannyelvért a Bach-korszakban.** Sopron, é. n. 8-r., 28 lap.

A magyar iskolaügy történetéhez rendkívül érdekes és értékes adatokat szolgáltató ez a két tanulmány. Ismeretes, hogy a magyarság nemzeti létének